

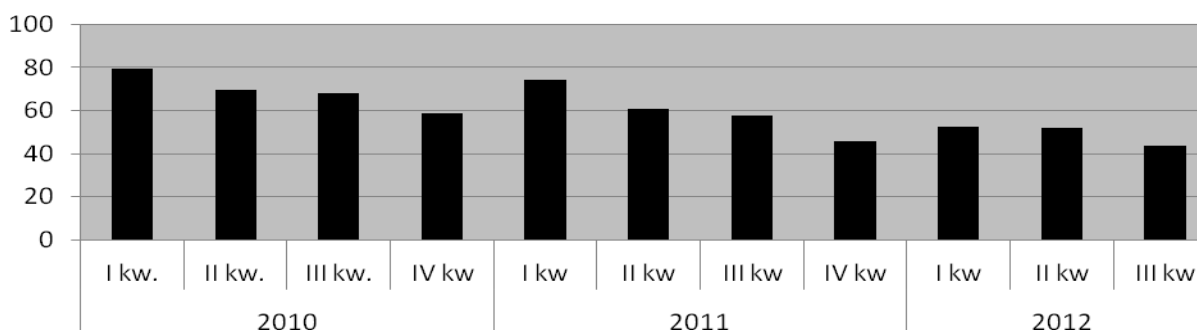
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY Departament Pracy

MONITORING RYNKU PRACY

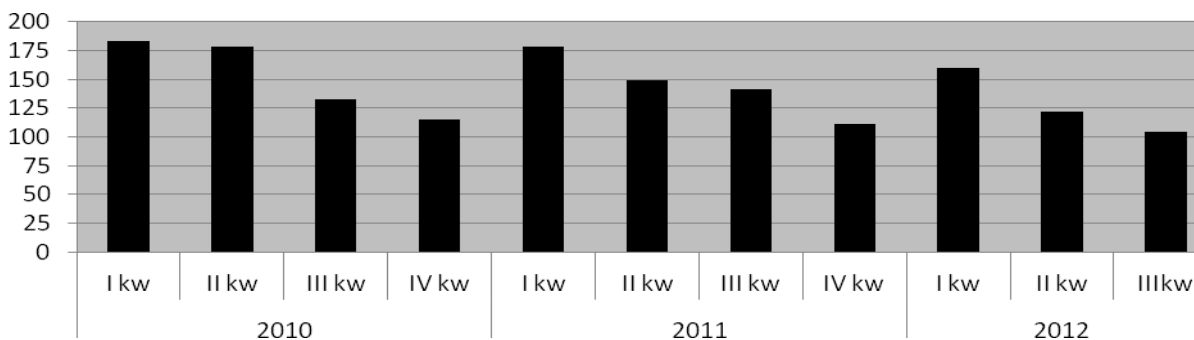
POPYT NA PRACĘ W III KWARTALE 2012 ROKU

PODSTAWOWE WYNIKI BADANIA			
III kwartał 2011	II kwartał 2012		III kwartał 2012
57769	51771	Wolne miejsca pracy – w końcu kwartału	43547
141190	121786	Nowo utworzone miejsca pracy – w kwartale	104046
13806	11469	Wolne nowo utworzone miejsca pracy – w końcu kwartału	10560

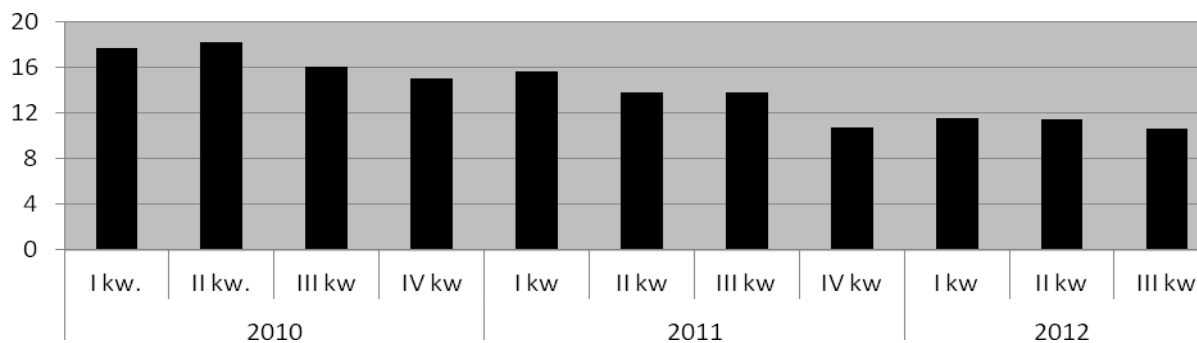
Wolne miejsca pracy w końcu kwartału (w tys.)

Nowo utworzone miejsca pracy (w tys.)

Nowo utworzone wolne miejsca pracy w końcu kwartału (w tys.)

Uwagi ogólne

Źródłem zaprezentowanych danych jest **badanie popytu na pracę**. Od 2007 roku badanie popytu na pracę ma charakter reprezentacyjny, a jego wyniki są uogólniane dla zbiorowości podmiotów o liczbie zatrudnionych 1 i więcej osób, klasyfikowanych według kryterium liczby pracujących: do 9 osób jako jednostki małe, 10 do 49 osób jako jednostki średnie i powyżej 49 osób jako jednostki duże. Wyniki badania obejmującego III kwartał 2012 roku są reprezentatywne dla 533,2 tys. jednostek, z czego 13,8% jednostek należało do sektora publicznego, a 86,2% do sektora prywatnego; 10,3% podmiotów były to jednostki duże, 25,1% średnie, a 64,6% małe.

Podstawowe informacje, jakie można uzyskać z badania popytu na pracę, to pracujący i wolne miejsca pracy według zawodów, rodzajów działalności¹ oraz dane na temat liczby nowo utworzonych miejsc pracy w okresie sprawozdawczym, a od I kwartału 2009 roku również informacje o liczbie zlikwidowanych miejsc pracy.

Zagospodarowane i niezagospodarowane miejsca pracy w III kwartale 2012 r.

Według wyników badania popytu na pracę liczba **pracujących** w podmiotach zatrudniających 1 osobę lub więcej w końcu III kwartału 2012 roku wynosiła 10452,6 tys. osób, w tym ponad 2/3 to pracujący w sektorze prywatnym (68,8%). Udział pracujących w podmiotach według wielkości w ogólnej liczbie pracujących kształtował się następująco: w jednostkach dużych – 58,4%, w jednostkach średnich – 24,9% oraz małych – 16,7%. Najwięcej pracujących było w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (głównie w sektorze prywatnym i jednostkach dużych), handlu i napraw (głównie w sektorze prywatnym i jednostkach dużych), edukacji (z przewagą sektora publicznego i jednostek średnich) oraz budownictwa (głównie w jednostkach sektora prywatnego i jednostkach dużych). W ogólnej liczbie pracujących największą grupę zawodową stanowili specjaliści – 21,3% (głównie specjaliści nauczania i wychowywania), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 16,4% (najczęściej robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni) oraz pracownicy biurowi – 13,3% (przede wszystkim pracownicy obsługi klienta).

Na ogólną liczbę 533,2 tys. podmiotów, 17,8 tys., tj. 3,3% dysponowało w końcu III kwartału br. wolnymi miejscami pracy, z tego 15,8% to jednostki sektora publicznego, a 84,2% jednostki sektora prywatnego, najczęściej były to jednostki małe i średnie.

¹ Dane według rodzajów działalności prezentowane są według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.), natomiast grupowanie według zawodów oparte jest na Klasyfikacji Zawodów i Specjalności wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r. poz. 537).

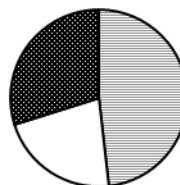
Ogólna liczba wykazanych **wolnych miejsc pracy** wynosiła 43,5 tys. Wolne miejsca pracy koncentrowały się głównie w sektorze prywatnym (84,1%) i w jednostkach dużych (48,2%).

Wolne miejsca pracy według sektorów na koniec III kwartału 2012 roku

publiczny - 15,9% prywatny - 84,1%

Wolne miejsca pracy według wielkości jednostek na koniec III kwartału 2012 roku

Jednostki duże - 48,2% Jednostki średnie - 21,9%
Jednostki małe - 29,9%

Najwięcej wolnych miejsc pracy zanotowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (24,7%), głównie zaliczanych do działalności związanej z produkcją metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń, produkcją maszyn i urządzeń gdzie indziej nie sklasyfikowanych, produkcją wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych oraz produkcją odzieży. Występowały one najczęściej w jednostkach sektora prywatnego i jednostkach dużych.

Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji na koniec III kwartału 2012 roku

Dość dużą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych – 13,7%, budownictwa – 12,0% oraz transportu i gospodarki magazynowej – 8,2%.

Tabl.1 Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji, sektorów własności i wielkości jednostek - stan na koniec III kwartału 2012 r. (w tys.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według wielkości		
		publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
OGÓŁEM	43,5	6,9	36,6	21,0	9,5	13,0
w tym:						
Przetwórstwo przemysłowe	10,8	0,2	10,6	6,1	2,4	2,3
Budownictwo	5,2	0,0	5,2	0,7	1,0	3,5
Handel ; naprawa pojazdów samochodowych	6,0	0,0	6,0	2,6	1,6	1,8
Transport i gospodarka magazynowa	3,6	0,5	3,1	1,3	0,7	1,6
Zakwaterowanie i gastronomia	1,1	0,0	1,1	0,3	0,4	0,4
Informacja i komunikacja	2,8	0,1	2,7	1,8	0,5	0,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,9	0,1	1,8	1,4	0,1	0,4
Obsługa rynku nieruchomości	0,5	0,2	0,3	0,2	0,2	0,1
Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	2,4	0,2	2,2	1,3	0,4	0,7
Administrowanie i działalność wspierająca	2,0	0,1	1,9	0,9	0,6	0,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	2,6	2,6	0,0	2,2	0,4	0,0
Edukacja	1,0	0,8	0,2	0,6	0,3	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1,8	1,4	0,4	1,1	0,4	0,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,5	0,4	0,1	0,2	0,2	0,1
Pozostała działalność usługowa	0,5	0,0	0,5	0,1	0,0	0,4

W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba wolnych miejsc pracy ogółem spadła (o 24,6%), najbardziej w jednostkach prowadzących działalność w zakresie górnictwa i wydobywania (o 52,0%), zakwaterowania i gastronomii (o 50,8%) oraz dostaw wody, gospodarowania ściekami i odpadami, rekultywacji (47,3%).

W trzecim kwartale 2012 roku w stosunku do poprzedniego kwartału odnotowano spadek ogólnej liczby wolnych miejsc pracy (o 15,9%), szczególnie w podmiotach prowadzących działalność związaną z: górnictwem i wydobywaniem (o 68,1%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 45,9%), handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 20,8%) oraz dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami, rekultywacją (o 20,5%). W niektórych rodzajach działalności nastąpił wzrost liczby wolnych miejsc pracy, najwięcej w podmiotach prowadzących działalność w zakresie edukacji (o 43,5%), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 7,1%) oraz pozostałą działalnością usługową (o 4,4%).

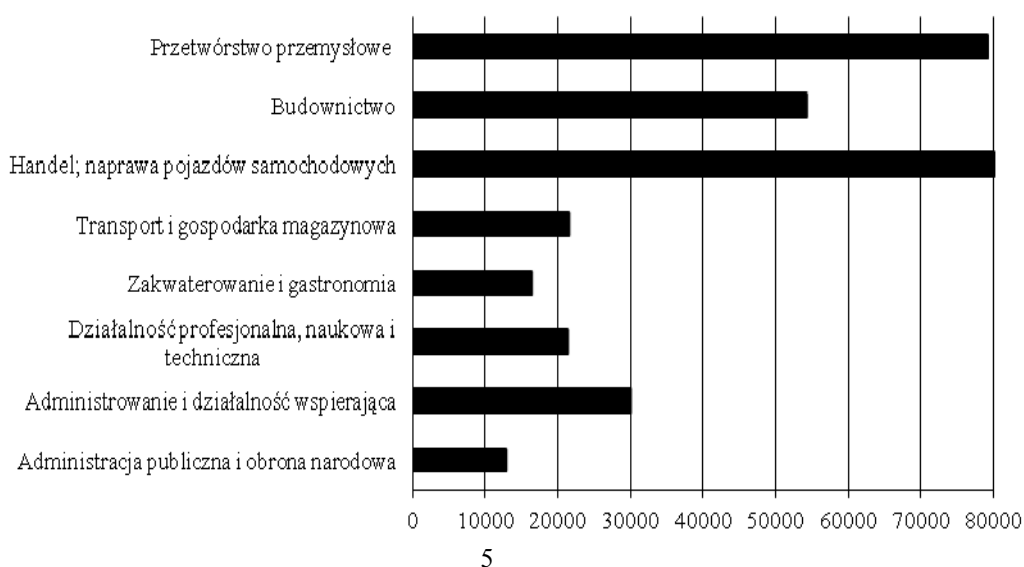
Jednostki dysponujące wolnymi miejscami pracy najczęściej poszukiwały robotników przemysłowych i rzemieślników (23,1%), głównie pozostałych robotników budowlanych i pokrewnych, specjalistów (22,0%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (13,3%), głównie kierowców i operatorów pojazdów, pracowników usług i sprzedawców (11,8%) najczęściej sprzedawców i pokrewnych oraz pracowników biurowych (11,3%).

W końcu III kwartału 2012 r. największą liczbą ofert pracy dysponował region centralny (35,5% ogółu wolnych miejsc pracy, głównie województwo mazowieckie), a najskromniejszą ofertą – region wschodni (9,1%), przede wszystkim województwo świętokrzyskie.

Nowo utworzone miejsca pracy

W okresie I-III kwartał 2012 roku powstało 385,6 tys. **nowych miejsc pracy**, z tego 11,3% w sektorze publicznym, a 88,7% w sektorze prywatnym. Nowe miejsca pracy zostały utworzone w 23,0% zbiorowości podmiotów zatrudniających 1 i więcej osób.

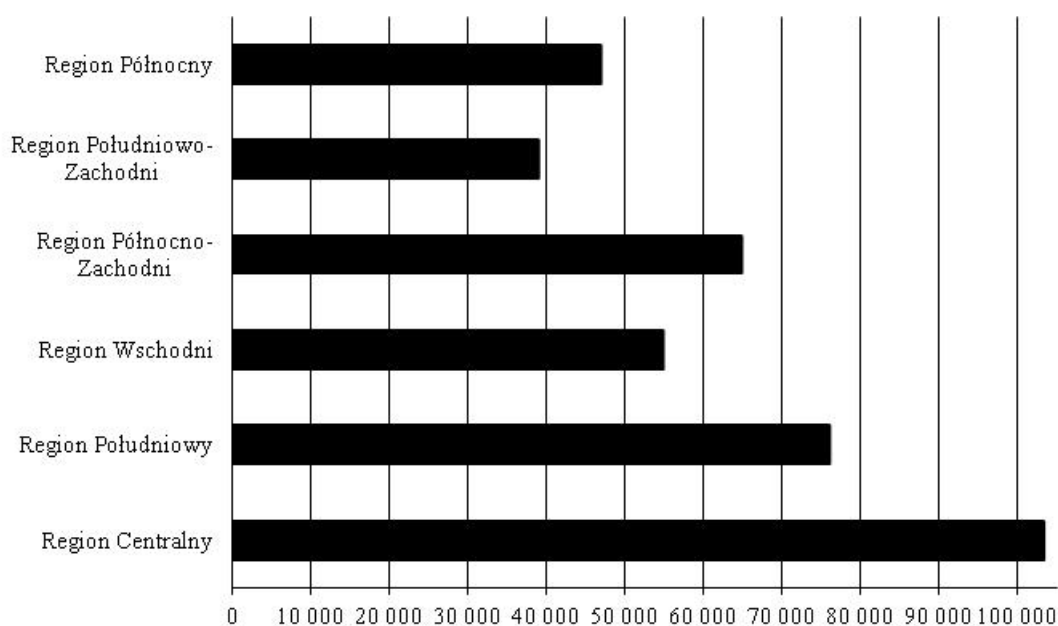
Nowo utworzone miejsca pracy według wybranych sekcji w okresie I-III kwartał 2012 roku

Najwięcej nowych miejsc pracy zostało utworzonych w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (20,7%), przetwórstwie przemysłowym (20,5%), głównie w produkcji metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, produkcji artykułów spożywczych, produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych. Znaczna liczba nowych miejsc pracy powstała w budownictwie (14,1%), administrowaniu i działalności wspierającej (7,8%), transporcie; gospodarce magazynowej (5,6%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (4,3%).

Najwięcej nowo utworzonych miejsc pracy w okresie I-III kwartał 2012 roku zanotowano w województwie mazowieckim – 78,6 tys., a także w województwach: śląskim – 47,5 tys., wielkopolskim – 39,3 tys., małopolskim – 28,6 tys. oraz dolnośląskim – 27,0 tys., natomiast najmniej miejsc pracy utworzono w województwie podlaskim – 11,4 tys. oraz kujawsko - pomorskim – 11,8 tys.

Nowo utworzone miejsca pracy według regionów w okresie I - III kwartał 2012 roku

Generalnie, w okresie I-III kwartał 2012 roku regionem Polski, w którym utworzono najwięcej nowych miejsc pracy był region centralny (26,7% ogółu), natomiast najmniej region południowo - zachodni (10,1%).

W III kwartale 2012 roku powstało 104,0 tys. nowych miejsc pracy, najwięcej w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych – 21,7 tys., przetwórstwa przemysłowego – 19,8 tys. oraz budownictwa – 12,2 tys.

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy w III kwartale 2012 r. w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zmalała (o 26,3%). Najwięcej w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 82,8%), pozostałej działalności usługowej (o 29,2%), handlu; naprawach pojazdów samochodowych (o 49,7%), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 19,4%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 12,7%), a najbardziej wzrosła w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 57,2%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 30,6%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 19,2%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 15,4%).

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy ogółem w III kwartale 2012 roku w stosunku do poprzedniego okresu zmalała (o 14,6%). Analizując dynamikę tworzenia nowych miejsc pracy według rodzajów działalności należy zauważyć, że największy spadek liczby nowo utworzonych miejsc pracy wystąpił w jednostkach prowadzących działalność w zakresie rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (o 63,4%), zakwaterowania i gastronomii (o 55,5%), dostaw wody; gospodarowania ściekami, rekultywacji (o 48,1%) oraz administrowania i działalności wspierającej (o 31,8%).

Wzrost liczby nowych miejsc pracy wystąpił w jednostkach prowadzących działalność w zakresie edukacji (o 530,4%) oraz opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (o 26,9%).

W końcu III kwartału **nie obsadzone** było jeszcze 10,6 tys., tj. 10,1% **nowo utworzonych miejsc pracy**. W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba wolnych nowo utworzonych miejsc pracy zmalała (o 23,5%), najwięcej w jednostkach prowadzących działalność związaną z górnictwem i wydobywaniem (o 65,3%), opieką zdrowotną i pomocą społeczną (o 52,5%), przetwórstwem przemysłowym (o 35,5%).

Liczba **wolnych nowo utworzonych miejsc pracy** ogółem w stosunku do poprzedniego okresu zmalała (o 7,9%), najbardziej w podmiotach prowadzących działalność związaną z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem (o 74,5%), administrowaniem i działalnością wspierającą (o 55,7%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 45,9%) oraz dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami, rekultywacją (o 36,8%).

Nowo utworzone wolne miejsca pracy przeznaczone były dla pracowników ze wszystkich tzw. wielkich grup zawodowych, a przede wszystkim dla specjalistów, głównie specjalistów do spraw ekonomicznych i zarządzania oraz specjalistów nauk fizycznych, matematycznych i technicznych, robotników przemysłowych i rzemieślników, głównie operatorów i monterów maszyn i urządzeń oraz pracowników biurowych, głównie pracowników obsługi klienta.

Największe trudności ze znalezieniem właściwych kadr miały jednostki duże i małe głównie jednostki sektora prywatnego.

Tabl.2. Nowo utworzone wolne miejsca pracy według wybranych grup zawodów i wielkości jednostek - stan na koniec III kwartału 2012 r. (w tys.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Z tego w jednostkach		
		dużych	średnich	małych
OGÓŁEM	10,6	5,0	1,7	3,9
w tym:				
Specjaliści	3,0	2,0	0,3	0,7
Technicy i inny średni personel	1,1	0,5	0,3	0,3
Pracownicy biurowi	1,4	0,6	0,3	0,4
Pracownicy usług i sprzedawcy	1,2	0,7	0,1	0,4
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1,9	0,4	0,3	1,2
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1,0	0,3	0,2	0,5
Pracownicy przy pracach prostych	0,5	0,1	0,2	0,2

Należy zauważyć, że jednostki małe mają bardzo duży udział w zmianach zachodzących na rynku pracy. Jednostki te dysponowały na koniec III kwartału br. znaczącą liczbą wolnych miejsc pracy (29,9%), a jednocześnie utworzyły około 41% ogółu nowych miejsc pracy głównie w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (25,0%), budownictwie (18,8%), przetwórstwie przemysłowym (16,6%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (7,2%).

Zlikwidowane miejsca pracy

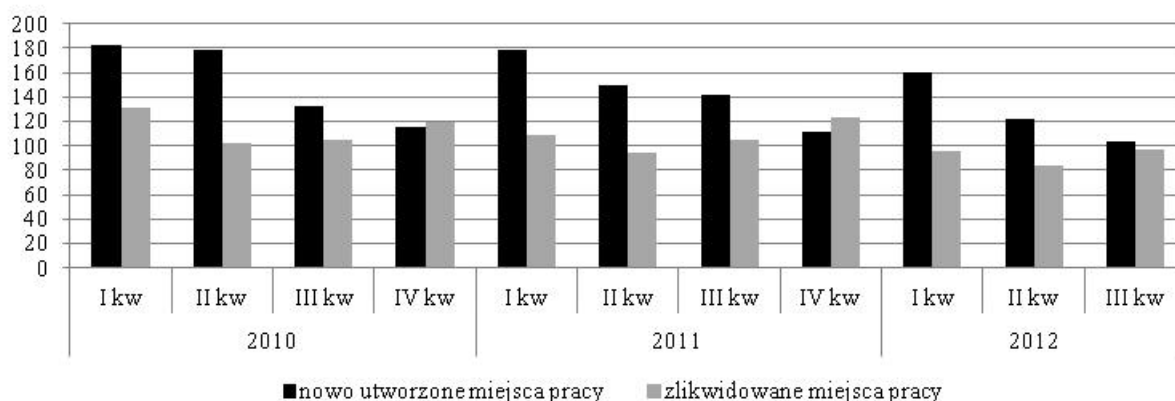
W okresie I-III kwartał 2012 roku **zlikwidowano** 276,8 tys. miejsc pracy, głównie w sektorze prywatnym (86,7%) oraz jednostkach dużych (34,6%). Najwięcej miejsc pracy zlikwidowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych (22,7%), przetwórstwa przemysłowego (20,6%), budownictwa (15,5%), oraz administrowaniu i działalności wspierającej (6,6%).

W III kwartale 2012 roku zlikwidowano 97,1 tys. miejsc pracy, głównie w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (19,6 tys.), w budownictwie (17,6 tys.) oraz przetwórstwie przemysłowym (16,9 tys.).

Liczba zlikwidowanych miejsc pracy w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zmalała (o 6,9%), najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 89,0%), a najbardziej wzrosła w informacji i komunikacji (o 98,1%).

W stosunku do poprzedniego kwartału br. liczba zlikwidowanych miejsc pracy wzrosła (o 15,9%), najbardziej w edukacji (o 236,0%) administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 93,7%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 91,4%) oraz w budownictwie (o 68,9%), natomiast zmalała w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 93,3%) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 31,2%).

Porównanie liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy według kwartałów (w tys.)

Z analizy dostępnych danych, tj. dla okresu I kwartał 2010 – III kwartał 2012 roku wynika, że tylko w IV kwartałach liczba zlikwidowanych miejsc pracy była wyższa od nowo utworzonych, natomiast w pozostałych kwartałach tendencja była odwrotna (przeważała liczba nowo utworzonych miejsc pracy). Na wzrost lub spadek liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy oprócz sytuacji gospodarczej ma wpływ również sezonowy charakter prac w niektórych rodzajach działalności.

Opracowała: Teresa Szulc - Główny specjalista